

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

14. februar 2019 *

»Præjudiciel forelæggelse – behandling af personoplysninger – direktiv 95/46/EF – artikel 3 – anvendelsesområde – videooptagelse af politifolk på en politistation under udførelsen af proceduremæssige opgaver – offentliggørelse på et videowebsted – artikel 9 – behandling af personoplysninger udelukkende i journalistisk øjemed – begreb – ytringsfrihed – beskyttelse af privatlivets fred«

I sag C-345/17,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Augstākā tiesa (øverste domstol, Letland) ved afgørelse af 1. juni 2017, indgået til Domstolen den 12. juni 2017, i sagen indledt af

Sergejs Buivids

procesdeltager:

Datu valsts inspekcija,

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling),

sammensat af Domstolens præsident, K. Lenaerts, som fungerende formand for Anden Afdeling, og dommerne A. Prechal, C. Toader, A. Rosas (refererende dommer) og M. Ilešič,

generaladvokat: E. Sharpston,

justitssekretær: kontorchef M. Aleksejev,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 21. juni 2018,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Sergejs Buivids, som selvmøder,
- den lettiske regering ved I. Kucina, G. Bambāne, E. Petrocka-Petrovska og E. Plaksins, som befuldmægtigede,
- den tjekkiske regering ved M. Smolek, J. Vlácil og O. Serdula, som befuldmægtigede,

* Processprog: lettisk.

- den italienske regering ved G. Palmieri, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato M. Russo,
- den østrigske regering ved G. Eberhard, som befuldmægtiget,
- den polske regering ved B. Majczyna, som befuldmægtiget,
- den portugisiske regering ved L. Inez Fernandes, M. Figueiredo og C. Vieira Guerra, som befuldmægtigede,
- den svenske regering ved A. Falk, C. Meyer-Seitz, P. Smith, H. Shev, L. Zettergren og A. Alriksson, som befuldmægtigede,
- Europa-Kommissionen ved D. Nardi og I. Rubene, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 27. september 2018, afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EFT 1995, L 281, s. 31), navnlig direktivets artikel 9.
- 2 Denne anmodning er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem Sergejs Buivids og Datu valsts inspekcija (den nationale databeskyttelsesmyndighed, Letland) vedrørende et søgsmål med påstand om, at en afgørelse truffet af denne myndighed erklæres ulovlig, ifølge hvilken afgørelse Sergejs Buivids har tilsidesat den nationale lovgivning, idet han på webstedet www.youtube.com har offentliggjort en video, som han selv har filmet af sin afgivelse af forklaring i lokalerne på en national politistation i forbindelse med en administrativ sanktionsprocedure.

Retsforskrifter

EU-retten

- 3 Før direktiv 95/46 blev ophævet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EUT 2016, L 119, s. 1), var der i dette direktiv, som ifølge artikel 1 havde til formål at beskytte fysiske personers grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, især retten til privatlivets fred, i forbindelse med behandling af personoplysninger og at fjerne hindringer for fri udveksling af disse oplysninger, anført følgende i 2., 14., 15., 17., 27. og 37. betragtning til dette direktiv:
 - »(2) [D]atabehandlingssystemer er til for menneskets skyld; de skal være i overensstemmelse med de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, der gælder for fysiske personer, uanset statsborgerskab og bopæl, herunder retten til privatlivets fred, og bidrage til at sikre økonomiske og sociale fremskridt og til at fremme samhandelen og det enkelte menneskes velfærd.

[...]

- (14) [D]er gøres for tiden betydelige fremskridt inden for informationssamfundet med hensyn til udvikling af metoder til at registrere, udsende, bearbejde, lagre, opbevare og videregive oplysninger om fysiske personer via lyd og billede, og det er derfor nødvendigt, at dette direktiv finder anvendelse på behandling af sådanne oplysninger.
- (15) [B]ehandling af sådanne oplysninger er kun omfattet af dette direktiv, hvis den foregår ved hjælp af elektronisk databehandling, eller hvis de pågældende oplysninger er indeholdt i eller skal indgå i et register, der er struktureret efter bestemte kriterier vedrørende personerne for at lette adgangen til de pågældende personoplysninger.

[...]

- (17) [M]ed hensyn til behandling af lyd- og billeddata, der finder sted i journalistisk øjemed eller med henblik på kunstnerisk eller litterær virksomhed, navnlig på det audiovisuelle område, finder direktivets principper begrænset anvendelse i henhold til bestemmelserne i artikel 9.

[...]

- (27) [F]ysiske personer skal beskyttes såvel i forbindelse med elektronisk databehandling af oplysninger som i forbindelse med ikke-elektronisk behandling; omfanget af beskyttelsen må i praksis ikke afhænge af de anvendte teknikker, da der ellers vil være alvorlig risiko for omgåelse; for så vidt angår manuel behandling omfatter dette direktiv dog kun registre og ikke sagsmapper, der ikke er strukturerede; [...]

[...]

- (37) [D]er bør fastsættes undtagelser fra eller begrænsninger af visse bestemmelser i dette direktiv i forbindelse med behandling af personoplysninger i journalistisk øjemed eller med henblik på kunstnerisk eller litterær virksomhed, navnlig på det audiovisuelle område, for så vidt sådanne undtagelser er nødvendige for at forene det enkelte menneskes grundlæggende rettigheder med ytringsfriheden, herunder retten til at modtage og give oplysninger, som fastslået bl.a. i artikel 10 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder[, undertegnet i Rom den 4. november 1950]; det påhviler derfor medlemsstaterne med henblik på afvejning mellem de grundlæggende rettigheder at fastsætte de nødvendige undtagelser og begrænsninger for så vidt angår de generelle foranstaltninger vedrørende lovligheden af behandling af oplysninger, [...]

4 Artikel 2 i direktiv 95/46 bestemte:

»I dette direktiv forstås ved:

- a) »personoplysninger« enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person (»den registrerede«); ved identificerbar person forstås en person, der direkte eller indirekte kan identificeres, bl.a. ved et identifikationsnummer eller et eller flere elementer, der er særlige for denne persons fysiske, fysiologiske, psykiske, økonomiske, kulturelle eller sociale identitet
- b) »behandling af personoplysninger« (»behandling«) enhver operation eller række af operationer – med eller uden brug af elektronisk databehandling – som personoplysninger gøres til genstand for, f.eks. indsamling, registrering, systematisering, opbevaring, tilpasning eller ændring, selektion, søgning, brug, videregivelse ved transmission, formidling eller enhver anden form for overladelse, sammenstilling eller samkøring samt blokering, slettelse eller tilintetgørelse

[...]

d) »den registeransvarlige« den fysiske eller juridiske person, offentlige myndighed, institution eller ethvert andet organ, der alene eller sammen med andre afgør, til hvilket formål og med hvilke hjælpemidler der må foretages behandling af personoplysninger; er formålet med og hjælpemidlerne ved behandlingen fastlagt ved nationale love eller forskrifter eller på [EU-plan], kan den registeransvarlige, eller de specifikke kriterier for udpegelse af denne, angives i den pågældende nationale ret eller i [EU-retten]

[...]«

5 Dette direktivs artikel 3 med overskriften »Anvendelsesområde« fastsatte:

»1. Dette direktivs bestemmelser anvendes på behandling af personoplysninger, der helt eller delvis foretages ved hjælp af EDB, samt på ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

2. Dette direktiv gælder ikke for sådan behandling af personoplysninger,

- som iværksættes med henblik på udøvelse af aktiviteter, der ikke er omfattet af fællesskabsretten, som f.eks. de aktiviteter, der er fastsat i afsnit V og VI i traktaten om Den Europæiske Union [i den affattelse, der var gældende før Lissabontraktatens ikrafttræden], og under ingen omstændigheder for behandling, der vedrører den offentlige sikkerhed, forsvar, statens sikkerhed (herunder statens økonomiske interesser, når behandlingen er forbundet med spørgsmål vedrørende statens sikkerhed) og statens aktiviteter på det strafferetlige område
- som foretages af en fysisk person med henblik på udøvelse af rent personlige eller familiemæssige aktiviteter.«

6 Nævnte direktivs artikel 7 havde følgende ordlyd:

»Medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om, at behandling af personoplysninger kun må finde sted hvis:

[...]

f) behandlingen er nødvendig, for at den registeransvarlige eller den tredjemand eller de tredjemænd, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en legitim interesse, medmindre den registreredes interesser eller de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, der skal beskyttes i henhold til artikel 1, stk. 1, i dette direktiv, går forud herfor.«

7 Samme direktivs artikel 9 bestemte:

»Medlemsstaterne fastsætter i forbindelse med behandling af personoplysninger, der udelukkende finder sted i journalistisk øjemed eller med henblik på kunstnerisk eller litterær virksomhed, kun fritagelser eller undtagelser fra bestemmelserne i dette kapitel og i kapitel IV og VI, for så vidt som de er nødvendige for at forene retten til privatlivets fred med reglerne for ytringsfrihed.«

Lettisk ret

8 I henhold til artikel 1 i Fizisko personu datu aizsardzības likums (lov om beskyttelse af fysiske personers personoplysninger) af 23. marts 2000 (*Latvijas Vēstnesis*, 2000, nr. 123/124, herefter »lov om databeskyttelse«) har denne lov til formål at beskytte fysiske personers grundlæggende rettigheder og friheder, navnlig privatlivet fred, for så vidt angår behandlingen af fysiske personers personoplysninger.

- 9 I henhold til artikel 2, nr. 3, i lov om databeskyttelse forstås ved »personoplysninger« enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person.
- 10 I henhold til denne lovs artikel 2, nr. 4, forstås ved »behandling af personoplysninger« enhver operation, som personoplysninger gøres til genstand for, f.eks. indsamling, registrering, indlæsning, opbevaring, tilpasning, ændring, brug, videregivelse, transmission og formidling, blokering eller sletning af oplysninger.
- 11 Artikel 3, stk. 1, i lov om databeskyttelse bestemmer, at denne lov under hensyntagen til de undtagelser, der er fastsat i denne bestemmelse, finder anvendelse på behandlingen af enhver form for personoplysninger og på enhver fysisk eller juridisk person, såfremt:
- den registeransvarlige er registreret i Letland
 - behandlingen af oplysningerne ganske vist finder sted uden for de lettiske grænser, men på områder, der hører til Republikken Letland i henhold til internationale aftaler
 - det udstyr, der anvendes til behandlingen af personoplysningerne, befinder sig på Republikken Letlands område, medmindre udstyret udelukkende anvendes til overførsel af personoplysninger via Republikken Letlands område.
- 12 Samme lovs artikel 3, stk. 3, fastsætter, at loven ikke finder anvendelse på behandling af personoplysninger, når denne udføres af fysiske personer i personligt eller familiemæssigt øjemed.
- 13 I henhold til artikel 5 i lov om databeskyttelse finder denne lovs artikel 7-9, 11 og 21 ikke anvendelse, når personoplysningerne er genstand for behandling i journalistisk øjemed i overensstemmelse med Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem likums (lov om presse og andre medier) eller med henblik på kunstnerisk eller litterær virksomhed, medmindre andet er bestemt ved lov.
- 14 Artikel 8, stk. 1, i lov om databeskyttelse fastsætter, at den registeransvarlige ved indsamlingen af personoplysninger er forpligtet til at give den berørte person følgende oplysninger, medmindre denne allerede er i besiddelse af disse:
- den registeransvarliges for- og efternavn samt dennes adresse
 - det tilsigtede formål med behandlingen af personoplysningerne.

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 15 Sergejs Buivids filmede i en national politistations lokaler sin afgivelse af forklaring i forbindelse med en administrativ sanktionsprocedure.
- 16 Sergejs Buivids offentliggjorde den video, som han havde optaget (herefter »den omhandlede video«), der viste politifolk og deres arbejde på politistationen, på webstedet www.youtube.com. Dette websted gør det muligt for brugerne at offentliggøre, se og dele videoer.
- 17 Efter denne offentliggørelse fastslog den nationale databeskyttelsesmyndighed i en afgørelse af 30. august 2013, at Sergejs Buivids havde overtrådt artikel 8, stk. 1, i lov om databeskyttelse, idet han ikke havde givet politifolkene, i deres egenskab af berørte personer, de i denne bestemmelse foreskrevne oplysninger om formålet med behandlingen af de personoplysninger, der berørte dem. Sergejs Buivids havde heller ikke givet den nationale databeskyttelsesmyndighed oplysninger om formålet med optagelsen af den omhandlede video og om offentliggørelsen heraf på et websted, som

kunne bekræfte, at det tilstræbte formål var i overensstemmelse med lov om databeskyttelse. Den nationale databeskyttelsesmyndighed anmodede følgelig Sergejs Buivids om at foranledige, at denne video ville blive fjernet fra webstedet www.youtube.com og fra andre websteder.

- 18 Sergejs Buivids anlagde sag ved administratīvā rajona tiesa (distriktsdomstol i forvaltningsretlige sager, Letland) med påstand om, at det blev fastslået, at den nationale databeskyttelsesmyndigheds afgørelse var ulovlig, og at han tilkendtes erstatning for det tab, han mente at have lidt. Sergejs Buivids gjorde gældende, at han ved offentliggørelsen af den omhandlede video havde ønsket at henlede samfundets opmærksomhed på en handle måde fra politiets side, som efter hans opfattelse var ulovlig. Nævnte retsinstans frifandt den nationale databeskyttelsesmyndighed.
- 19 Ved dom af 11. november 2015 stadfæstede Administratīvā apgabaltiesa (appeldomstol i forvaltningsretlige sager, Letland) afgørelsen fra administratīvā rajona tiesa (distriktsdomstol i forvaltningsretlige sager) i den af Sergejs Buivids iværksatte appel.
- 20 Administratīvā apgabaltiesa (appeldomstol i forvaltningsretlige sager) baserede sin afgørelse på den omstændighed, at det på den omhandlede video var muligt at se politistationen og adskillige politifolk under udførelsen af deres arbejde, at høre den optagede samtale med politifolk i forbindelse med udførelsen af proceduremæssige opgaver, og at høre politifolkenes, Sergejs Buivids' og hans ledsagers stemmer.
- 21 Det var i øvrigt ikke muligt at fastslå, om det var Sergejs Buivids ret til ytringsfrihed eller andre personers ret til respekt for privatliv, som skulle tillægges forrang, eftersom Sergejs Buivids ikke har oplyst, med hvilket formål han offentliggjorde den omhandlede video. Videoen viser heller ikke hverken aktuelle hændelser af interesse for offentligheden eller uhæderlig adfærd fra politifolkenes side. Eftersom Sergejs Buivids ikke optog den omhandlede video i journalistisk øjemed som omhandlet i lov om presse og andre medier eller med henblik på kunstnerisk eller litterær virksomhed, finder artikel 5 i lov om databeskyttelse ikke anvendelse.
- 22 Administratīvā apgabaltiesa (appeldomstol i forvaltningsretlige sager) konkluderede på denne baggrund, at Sergejs Buivids, idet han havde filmet politifolkene under udførelsen af deres arbejde uden at oplyse dem om formålet med behandlingen af deres personoplysninger, havde overtrådt artikel 8, stk. 1, i lov om databeskyttelse.
- 23 Sergejs Buivids har iværksat kassationsappel ved den forelæggende ret, Augstākā tiesa (øverste domstol, Letland), til prøvelse af dommen fra Administratīvā apgabaltiesa (appeldomstol i forvaltningsretlige sager), idet han har påberåbt sig sin ret til ytringsfrihed.
- 24 Sergejs Buivids har bl.a. gældende, at den omhandlede video viser tjenestemænd fra det nationale politi, dvs. offentlige personer på et offentligt tilgængeligt sted, som derfor ikke er omfattet af det personelle anvendelsesområde for lov om databeskyttelse.
- 25 Den forelæggende ret er for det første i tvivl om, hvorvidt det at filme politifolk på en politistation under udførelsen af deres arbejde og det at offentliggøre denne således optagne video på internettet er forhold, der er omfattet af anvendelsesområdet for direktiv 95/46. Selv om den forelæggende ret er af den opfattelse, at Sergejs Buivids adfærd ikke er omfattet af undtagelserne fra dette direktivs anvendelsesområde som omhandlet i direktivets artikel 3, stk. 2, har den imidlertid fremhævet, at det i den foreliggende sag drejer sig om en optagelse, der kun har fundet sted en enkelt gang, og at Sergejs Buivids filmede politifolkene under udførelsen af deres offentlige tjeneste, dvs. mens de repræsenterede den offentlige myndighed. Under henvisning til punkt 95 i generaladvokat Bobeks forslag til afgørelse Rigas satiksme (C-13/16, EU:C:2017:43) har den forelæggende ret imidlertid bemærket, at hovedproblemstillingen, som begrundet beskyttelsen af personoplysninger, er den risiko, der er forbundet med behandling af personoplysninger i større omfang.

- 26 For det andet er den forelæggende ret i tvivl om fortolkningen af begrebet »i journalistisk øjemed«, der fremgår af artikel 9 i direktiv 95/46, og spørgsmålet om, hvorvidt dette begreb kan omfatte handlinger såsom dem, Sergejs Buivids foreholdes.
- 27 Under disse omstændigheder har Augstākā tiesa (øverste domstol) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Er aktiviteter som de i den foreliggende sag omhandlede, dvs. optagelse på en politistation af polititjenestemænd, der udfører proceduremæssige foranstaltninger, og offentliggørelse af videooptagelsen på webstedet www.youtube.com, omfattet af anvendelsesområdet for direktiv 95/46?
- 2) Skal direktiv 95/46 fortolkes således, at de nævnte aktiviteter kan anses for [at udgøre] behandling af personoplysninger i journalistisk øjemed som omhandlet i [...] artikel 9 [i direktiv 95/46]?«

De præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

- 28 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 3 i direktiv 95/46 skal fortolkes således, at en videooptagelse af politifolk på en politistation i forbindelse med en afgivelse af forklaring og offentliggørelsen af den således optagede video på et videowebsted, hvor brugerne kan sende, se eller dele disse videoer, er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde.
- 29 Det skal bemærkes, at ifølge nævnte direktivs artikel 3, stk. 1, finder dette anvendelse »på behandling af personoplysninger, der helt eller delvis foretages ved hjælp af EDB, samt på ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register«.
- 30 Begrebet »personoplysninger« som omhandlet i denne bestemmelse omfatter i overensstemmelse med definitionen i samme direktivs artikel 2, litra a), »enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person«. Ved identificerbar person forstås »en person, der direkte eller indirekte kan identificeres, bl.a. ved [...] et eller flere elementer, der er særlige for denne persons fysiske [...] identitet«.
- 31 Ifølge Domstolens praksis udgør et billede af en person, som er optaget af et kamera, en »personoplysning« som omhandlet i artikel 2, litra a), i direktiv 95/46, for så vidt som det gør det muligt at identificere den pågældende (jf. i denne retning dom af 11.12.2014, Ryneš, C-212/13, EU:C:2014:2428, præmis 22).
- 32 I den foreliggende sag fremgår det af forelæggelsesafgørelsen, at det er muligt at se og høre politifolkene på den omhandlede video på en sådan måde, at det skal lægges til grund, at billederne af de således optagne personer dermed udgør personoplysninger som omhandlet i artikel 2, litra a), i direktiv 95/46.
- 33 Hvad angår begrebet »behandling af personoplysninger« defineres dette i artikel 2, litra b), i direktiv 95/46 som »enhver operation eller [enhver] række af operationer [...] som personoplysninger gøres til genstand for, f.eks. indsamling, registrering, systematisering, opbevaring, tilpasning eller ændring, selektion, søgning, brug, videregivelse ved transmission, formidling eller enhver anden form for overladelse, sammenstilling eller samkøring samt blokering, slettelse eller tilintetgørelse«.

- 34 Domstolen har allerede i forbindelse med en sag angående et kamerasystem fastslået, at videooptagelse af personer, som kontinuerligt bliver opbevaret på en optagerenhed, dvs. en harddisk i dette system, i henhold til artikel 2, litra b), og artikel 3, stk. 1, i direktiv 95/46 udgør behandling af personoplysninger, der foretages ved hjælp af EDB (jf. i denne retning dom af 11.12.2014, Ryneš, C-212/13, EU:C:2014:2428, præmis 23 og 25).
- 35 Under retsmødet for Domstolen har Sergejs Buivids bekræftet, at han anvendte et digitalt fotokamera til at optage den omhandlede video. Der er tale om en videooptagelse af personer, som kontinuerligt bliver opbevaret på en optagerenhed, nemlig i nævnte kameras hukommelse. En sådan optagelse udgør dermed behandling af personoplysninger, der foretages ved hjælp af EDB som omhandlet i dette direktivs artikel 3, stk. 1.
- 36 I denne henseende har den omstændighed, at en sådan optagelse kun har fundet sted en enkelt gang, ingen indvirkning på spørgsmålet om, hvorvidt denne operation er omfattet af anvendelsesområdet for direktiv 95/46. Som det fremgår af ordlyden af dette direktivs artikel 2, litra b), sammenholdt med direktivets artikel 3, stk. 1, finder nævnte direktiv nemlig anvendelse på »enhver operation«, der udgør behandling af personoplysninger som omhandlet i disse bestemmelser.
- 37 Domstolen har desuden fastslået, at en operation, der består i at lægge personoplysninger ud på et websted, ligeledes skal anses for en sådan behandling (jf. i denne retning dom af 6.11.2003, Lindqvist, C-101/01, EU:C:2003:596, præmis 25, og af 13.5.2014, Google Spain og Google, C-131/12, EU:C:2014:317, præmis 26).
- 38 I denne henseende har Domstolen i øvrigt præciseret, at en operation, hvorved oplysninger lægges ud på et websted, indebærer, at den pågældende side lægges ind på en server, og udførelse af de operationer, der er nødvendige for at gøre denne hjemmeside tilgængelig for personer, som har koblet sig på internettet. Disse operationer udføres i det mindste delvist ved hjælp af EDB (jf. i denne retning dom af 6.11.2003, Lindqvist, C-101/01, EU:C:2003:596, præmis 26).
- 39 Det skal således lægges til grund, at det forhold, at en videooptagelse såsom den omhandlede video, der indeholder personoplysninger, offentliggøres på et videowebsted, hvor brugerne kan sende, se og dele disse videoer, udgør behandling, der helt eller delvis foretages ved hjælp af EDB, af disse oplysninger som omhandlet i artikel 2, litra b), og artikel 3, stk. 1, i direktiv 95/46.
- 40 I henhold til artikel 3, stk. 2, i direktiv 95/46 finder dette direktiv ikke anvendelse på to slags behandlinger af personoplysninger. Der er for det første tale om behandling, som udføres med henblik på udøvelse af aktiviteter, der ikke er omfattet af fællesskabsretten, som f.eks. de aktiviteter, der er fastsat i afsnit V og VI i traktaten om Den Europæiske Union i den affattelse, der var gældende før Lissabontraktatens ikrafttræden, og under ingen omstændigheder for behandling, der vedrører den offentlige sikkerhed, forsvar, statens sikkerhed og statens aktiviteter på det strafferetlige område. Nævnte bestemmelse udelukker for det andet behandling af personoplysninger, som foretages af en fysisk person med henblik på udøvelse af rent personlige eller familiemæssige aktiviteter.
- 41 De undtagelser, der er fastsat i artikel 3, stk. 2, i direktiv 95/46, skal fortolkes strengt, for så vidt som de bevirker, at systemet med beskyttelse af personoplysninger fastsat ved dette direktiv ikke kan anvendes og således afviger fra det hovedformål, der ligger til grund for direktivet, om at sikre beskyttelsen af fysiske personers frihed og grundlæggende rettigheder i forbindelse med behandling af personoplysninger, såsom retten til respekt for privatliv og familieliv og retten til beskyttelse af personoplysninger, der er sikret ved artikel 7 og 8 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«) (jf. i denne retning dom af 27.9.2017, Puškár, C-73/16, EU:C:2017:725, præmis 38, og af 10.7.2018, Jehovan todistajat, C-25/17, EU:C:2018:551, præmis 37).

- 42 Hvad angår hovedsagen fremgår det for det første af de oplysninger, der er blevet indgivet til Domstolen, at optagelsen og offentliggørelsen af den omhandlede video hverken kan betragtes som behandling af personoplysninger, der udføres med henblik på udøvelse af aktiviteter, der ikke er omfattet af fællesskabsretten, eller som behandling, der vedrører den offentlige sikkerhed, forsvar, statens sikkerhed eller statens aktiviteter på det strafferetlige område som omhandlet i artikel 3, stk. 2, første led, i direktiv 95/46. I denne forbindelse har Domstolen allerede fastslået, at de aktiviteter, der er nævnt som eksempler i bestemmelsen, under alle omstændigheder er statens eller statslige myndigheders aktiviteter og ikke vedrører området for den enkelte borgers aktiviteter (jf. i denne retning dom af 27.9.2017, Puškár, C-73/16, EU:C:2017:725, præmis 36 og den deri nævnte retspraksis).
- 43 Det fremgår for det andet, at for så vidt som Sergejs Buivids offentliggjorde den omhandlede video med ubegrænset adgang på et videowebsted, hvor brugerne kan sende, se og dele disse videoer, og dermed gjorde personoplysninger tilgængelige for et ubestemt antal personer, ligger den i hovedsagen omhandlede behandling af personoplysninger ikke inden for udøvelsen af rent personlige eller familiemæssige aktiviteter (jf. analogt dom af 6.11.2003, Lindqvist, C-101/01, EU:C:2003:596, præmis 47, af 16.12.2008, Satakunnan Markkinapörssi og Satamedia, C-73/07, EU:C:2008:727, præmis 44, af 11.12.2014, Ryneš, C-212/13, EU:C:2014:2428, præmis 31 og 33, og af 10.7.2018, Jehovan todistajat, C-25/17, EU:C:2018:551, præmis 42).
- 44 Det forhold, at der foretages en videooptagelse af politifolk i forbindelse med udførelsen af deres arbejde, er desuden ikke af en sådan art, at det udelukker en sådan form for behandling af personoplysninger fra anvendelsesområdet for direktiv 95/46.
- 45 Som generaladvokaten har anført i punkt 29 i forslaget til afgørelse, fastsætter dette direktiv nemlig ingen undtagelse, som udelukker behandling af personoplysninger vedrørende tjenestemænd fra nævnte direktivs anvendelsesområde.
- 46 Det fremgår desuden af Domstolens praksis, at den omstændighed, at en oplysning udgør en del af en erhvervsaktivitet, ikke fritager denne fra at kunne betegnes som en »personoplysning« (jf. i denne retning dom af 16.7.2015, ClientEarth og PAN Europe mod EFSA, C-615/13 P, EU:C:2015:489, præmis 30 og den deri nævnte retspraksis).
- 47 På baggrund af det ovenstående skal det første spørgsmål besvares med, at artikel 3 i direktiv 95/46 skal fortolkes således, at en videooptagelse af politifolk på en politistation i forbindelse med en afgivelse af forklaring og offentliggørelsen af den således optagede video på et videowebsted, hvor brugerne kan sende, se eller dele disse videoer, er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde.

Det andet spørgsmål

- 48 Med det andet spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 9 i direktiv 95/46 skal fortolkes således, at faktiske omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende, dvs. videooptagelse af politifolk på en politistation i forbindelse med en afgivelse af forklaring, og offentliggørelse af den således optagede video på et videowebsted, hvor brugerne kan sende, se og dele disse videoer, udgør behandling af personoplysninger i journalistisk øjemed som omhandlet i denne bestemmelse.
- 49 Det skal indledningsvis bemærkes, at det følger af Domstolens faste praksis, at bestemmelserne i et direktiv skal fortolkes under hensyn til det formål, direktivet forfølger, og den ordning, det indfører (dom af 16.12.2008, Satakunnan Markkinapörssi og Satamedia, C-73/07, EU:C:2008:727, præmis 51 og den deri nævnte retspraksis).

- 50 Det fremgår i denne henseende af artikel 1 i direktiv 95/46, at dette har til formål, at medlemsstaterne skal sikre beskyttelsen af fysiske personers grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, især retten til privatlivets fred, i forbindelse med behandling af personoplysninger, og samtidig sikre fri udveksling af personoplysninger. Dette formål kan imidlertid ikke forfølges uden hensyntagen til den omstændighed, at nævnte grundlæggende rettigheder i et vist omfang skal forenes med den grundlæggende ret til ytringsfrihed. Som det præciseres i 37. betragtning til dette direktiv, er formålet med direktivets artikel 9 at forene to grundlæggende rettigheder, nemlig beskyttelsen af privatlivet og ytringsfriheden. Det påhviler medlemsstaterne at varetage denne opgave (jf. i denne retning dom af 16.12.2008, Satakunnan Markkinapörssi og Satamedia, C-73/07, EU:C:2008:727, præmis 52-54).
- 51 Domstolen har allerede fastslået, at for at tage hensyn til den betydning, som ytringsfriheden har i ethvert demokratisk samfund, skal de begreber, som er knyttet hertil, herunder begrebet journalistik, fortolkes vidt (jf. i denne retning dom af 16.12.2008, Satakunnan Markkinapörssi og Satamedia, C-73/07, EU:C:2008:727, præmis 56).
- 52 Det fremgår således af forarbejderne til direktiv 95/46, at de fritagelser og undtagelser, som er fastsat i dette direktivs artikel 9, ikke kun finder anvendelse på medieselskaber, men også på enhver person, som udøver journalistisk aktivitet (jf. i denne retning dom af 16.12.2008, Satakunnan Markkinapörssi og Satamedia, C-73/07, EU:C:2008:727, præmis 58).
- 53 Det fremgår af Domstolens praksis, at »journalistisk aktivitet« er aktivitet, der har til formål at udbrede oplysninger, synspunkter eller idéer til offentligheden, uanset hvilket middel der anvendes til videregivelsen (jf. i denne retning dom af 16.12.2008, Satakunnan Markkinapörssi og Satamedia, C-73/07, EU:C:2008:727, præmis 61).
- 54 Selv om det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve, om den i den foreliggende sag omhandlede behandling af personoplysninger, som Sergejs Buivids foretog, opfylder dette formål, kan Domstolen ikke desto mindre forsyne den forelæggende ret med de fortolkningslementer, der er nødvendige for at foretage denne bedømmelse, der påhviler den.
- 55 Henset til Domstolens praksis, der er nævnt i nærværende doms præmis 52 og 53, synes den omstændighed, at Sergejs Buivids ikke er journalist af profession, således ikke at kunne udelukke, at optagelsen af den omhandlede video og offentliggørelsen af denne på et videowebsted, hvor brugerne kan sende, se og dele disse videoer, kan være omfattet af denne bestemmelse.
- 56 Navnlig kan den omstændighed, at Sergejs Buivids har gjort denne optagelse tilgængelig online på et sådan websted – i den foreliggende sag webstedet www.youtube.com – ikke i sig selv udelukke, at denne behandling af personoplysninger har karakter af at være blevet foretaget »i journalistisk øjemed« som omhandlet i artikel 9 i direktiv 95/46.
- 57 Der skal nemlig tages hensyn til udviklingen inden for kommunikationsmidler og midler til udbredelse af oplysninger og stigningen i antallet heraf. Domstolen har således allerede fastslået, at det middel, som anvendes til videregivelse af de behandlede oplysninger, som f.eks. et traditionelt middel som papir eller radiobølger eller et elektronisk medie som internettet, ikke er afgørende for vurderingen af, om der er tale om en aktivitet, der udøves »i journalistisk øjemed« (jf. i denne retning dom af 16.12.2008, Satakunnan Markkinapörssi og Satamedia, C-73/07, EU:C:2008:727, præmis 60).
- 58 Da det forholder sig således, kan det således ikke, som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 55 i forslaget til afgørelse, lægges til grund, at enhver oplysning, der offentliggøres på internettet, som indeholder personoplysninger, er omfattet af begrebet »journalistiske aktiviteter« og derfor er omfattet af de fritagelser og undtagelser, der er fastsat i artikel 9 i direktiv 95/46.

- 59 I den foreliggende sag tilkommer det den forelæggende ret at efterprøve, om det fremgår af den omhandlede video, at optagelsen og offentliggørelsen af nævnte video udelukkende havde til formål at udbrede oplysninger, synspunkter eller idéer til offentligheden (jf. i denne retning dom af 16.12.2008, Satakunnan Markkinapörssi og Satamedia, C-73/07, EU:C:2008:727, præmis 62).
- 60 Til dette formål kan den forelæggende ret bl.a. tage hensyn til den omstændighed, at den omhandlede video ifølge Sergejs Buivids blev offentliggjort på et websted for at henlede samfundets opmærksomhed på den påståede ulovlige handlemåde fra politiets side, der fandt sted i forbindelse med hans afgivelse af forklaring.
- 61 Det skal imidlertid præciseres, at konstateringen af en sådan ulovlig handlemåde ikke udgør en betingelse for anvendelsen af artikel 9 i direktiv 95/46.
- 62 Hvis det viser sig, at optagelsen og offentliggørelsen af denne video ikke udelukkende havde til formål at udbrede oplysninger, synspunkter eller idéer til offentligheden, kan det derimod ikke lægges til grund, at den i hovedsagen omhandlede behandling af personoplysninger blev foretaget »i journalistisk øjemed«.
- 63 Det skal desuden bemærkes, at de fritagelser og undtagelser, der er fastsat i artikel 9 i direktiv 95/46, kun må anvendes, for så vidt som de viser sig at være nødvendige for at forene de to grundlæggende rettigheder, nemlig retten til beskyttelse af privatlivets fred og retten til ytringsfrihed (jf. i denne retning dom af 16.12.2008, Satakunnan Markkinapörssi og Satamedia, C-73/07, EU:C:2008:727, præmis 55).
- 64 For at opnå en afbalanceret afvejning af disse to grundlæggende rettigheder kræver hensynet til beskyttelsen af den grundlæggende ret til privatliv derfor, at de undtagelser fra og begrænsninger af beskyttelsen af oplysninger, som er fastsat i kapitel II, IV og VI i direktiv 95/46, holdes inden for det strengt nødvendige (jf. i denne retning dom af 16.12.2008, Satakunnan Markkinapörssi og Satamedia, C-73/07, EU:C:2008:727, præmis 56).
- 65 Det skal bemærkes, at chartrets artikel 7, der vedrører retten til respekt for privatliv og familieliv, indeholder rettigheder svarende til dem, der er sikret ved artikel 8, stk. 1, i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950 (herefter »EMRK«), og chartrets artikel 7 skal derfor i overensstemmelse med chartrets artikel 52, stk. 3, tillægges samme betydning og rækkevidde som EMRK's artikel 8, stk. 1, således som denne bestemmelse er blevet fortolket i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis (dom af 17.12.2015, WebMindLicenses, C-419/14, EU:C:2015:832, præmis 70). Det samme gælder for så vidt angår chartrets artikel 11 og EMRK's artikel 10 (jf. i denne retning dom af 4.5.2016, Philip Morris Brands m.fl., C-547/14, EU:C:2016:325, præmis 147).
- 66 I denne henseende fremgår det af denne retspraksis, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol for at foretage afvejningen mellem retten til respekt for privatlivets fred og retten til ytringsfrihed har udviklet en række relevante kriterier, der skal tages i betragtning, herunder bidraget til en debat af almen interesse, spørgsmålet, hvor kendt den omhandlede person er, emnet for rapporteringen, den berørte persons tidligere adfærd, indholdet, formen og konsekvenserne af offentliggørelsen, måden, hvorpå oplysningerne er blevet indhentet, og omstændighederne, under hvilke de er indhentet, samt oplysningernes rigtighed (jf. i denne retning Menneskerettighedsdomstolen, 27.6.2017, Satakunnan Markkinapörssi Oy og Satamedia Oy mod Finland, CE:ECHR:2017:0627JUD000093113, § 165). På samme måde skal der tages hensyn til den registeransvarliges mulighed for at træffe foranstaltninger, der kan mindske omfanget af indgrebet i retten til privatlivets fred.

- 67 I den foreliggende sag fremgår det af de sagsakter, der er indgivet til Domstolen, at det ikke kan udelukkes, at optagelsen og offentliggørelsen af den omhandlede video, der har fundet sted uden at de berørte personer blev informeret om denne optagelse og om formålet med den, udgør et indgreb i den grundlæggende ret til respekt for privatlivet for disse personer, dvs. de politifolk, der optræder på denne video.
- 68 Hvis det viser sig, at optagelsen og offentliggørelsen af den omhandlede video udelukkende havde til formål at udbrede oplysninger, synspunkter eller idéer til offentligheden, tilkommer det den forelæggende ret at vurdere, om de fritagelser og undtagelser, der er fastsat i artikel 9 i direktiv 95/46, er nødvendige for at forene retten til privatlivets fred med reglerne for ytringsfrihed, og om disse fritagelser og undtagelser holdes inden for det strengt nødvendige.
- 69 Henset til ovenstående betragtninger skal det andet spørgsmål besvares med, at artikel 9 i direktiv 95/46 skal fortolkes således, at faktiske omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende, dvs. videooptagelse af politifolk på en politistation i forbindelse med en afgivelse af forklaring og offentliggørelsen af den således optagede video på et videowebsted, hvor brugerne kan sende, se og dele disse videoer, udgør behandling af personoplysninger i journalistisk øjemed som omhandlet i denne bestemmelse, for så vidt som det fremgår af nævnte video, at nævnte optagelse og nævnte offentliggørelse udelukkende har til formål at udbrede oplysninger, synspunkter eller idéer til offentligheden, hvilket det påhviler den forelæggende ret at vurdere.

Sagsomkostninger

- 70 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

- 1) **Artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger skal fortolkes således, at en videooptagelse af politifolk på en politistation i forbindelse med en afgivelse af forklaring og offentliggørelsen af den således optagede video på et videowebsted, hvor brugerne kan sende, se eller dele disse videoer, er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde.**
- 2) **Artikel 9 i direktiv 95/46 skal fortolkes således, at faktiske omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende, dvs. videooptagelse af politifolk på en politistation i forbindelse med en afgivelse af forklaring og offentliggørelsen af den således optagede video på et videowebsted, hvor brugerne kan sende, se og dele disse videoer, udgør behandling af personoplysninger i journalistisk øjemed som omhandlet i denne bestemmelse, for så vidt som det fremgår af nævnte video, at nævnte optagelse og nævnte offentliggørelse udelukkende har til formål at udbrede oplysninger, synspunkter eller idéer til offentligheden, hvilket det påhviler den forelæggende ret at vurdere.**

Underskrifter